

ORAVAN
KERTOMUKSIA

SUOMEN LAPSILLE
LAATINUT
TOHTORI - ENO.
SUOMENNOS

ORAVAN KERTOMUKSIA

SUOMEN LAPSILLE

LAATINUT

TOHTORI-ENO

Okai = Blom

SUOMENNOS

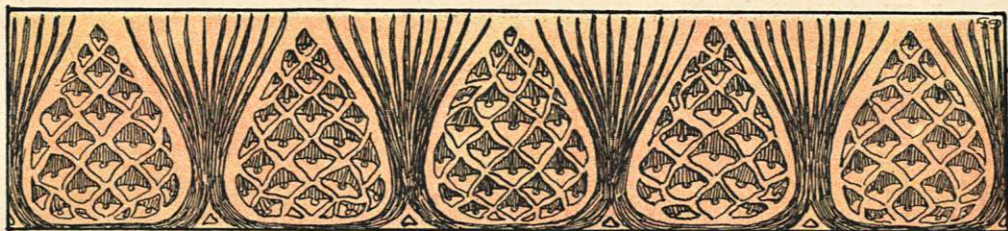
*Voi sana, siemen pienoinen,
mi lapsen sieluun lasketaan,
siell' itää kasvuun suurehen
iloksi, hyödyks' isänmaan!*

HELSINKI

LILIUS & HERTZBERG O.-Y.

HELSINKI
LILIUS & HERTZBERG OSAKEYHTIÖ
1910

Nuorelle ystävälleni.

Salon soivan kätöksässä mulla
pesä-oxsa keinuva on,
hyvä siellä on toimeen tulla,
pihat pilkettä auringon.

Luo lehvät siimestä taajaa,
havut tummiksi tuuhenee.
Sisin sieluni lüöntoa laajaa
se lempii ja palvelee.

Ma riemuiten leikin ja liikun
käpykuusesta kuusehen,
joka hongan latvassa kiikun
ja kauaksi katselen.

Ylt' ympäri taivaan rantaa
näen uutta ja uutta taas;
se kaikki nimeä kantaa
sun kalliin syntymämaas.

Minä maat ja manteret kuljen,
salot, saaret ma samoan,
siniveet minä sieluuni suljen,
kotimökkihis kurkistan.

Nyt kernaasti kerron sulle,
mitä matkalla nähdä sain.
Nuor' ystävä, juttelulle
tule luokseni metsään vain.

Orava.

HELSINKI.

Maani.

Maan tiedän jäisen, lumisen,
mi pohjan äärill' on,
on kylmät talven viimat sen
ja päivä valoton.

Maan tiedän: kesä-aurinko
sen kullan loistoon luo,
sylistä illan syttyy jo
siell' aamu, päivän tuo.

Maan tiedän: raskas, synkkä on
sen syys, mut kevään sää
taas rinnat elon-intohon
sulosti elvyttää.

Maan tiedän, tunnen tuhanten
sinisten vetten maan;
soi kosket, välkkyv virrat sen
vihanta-laaksoissaan;

maan, jossa myrskyn kestämaan
kuus, honka korkenee,
kataja kankaan sitkeään
sen kanssa kamppailee.

Sa kuule kosken pauhinaa,
humua hongikon,
kun myrskyn vallat vaeltaa:
se Suomen soitto on.

Näe välkky-veet, kun kuvastaa
ne kotivalkamaas,
kun aamun ranta ruskon saa:
niin loistaa Suomen maas.

Säveltä Suomen siellä soi
kaikk' ilma, metsä, maa,
puut puhuu, viidat vihannoit
ja touot tuoksuaa.

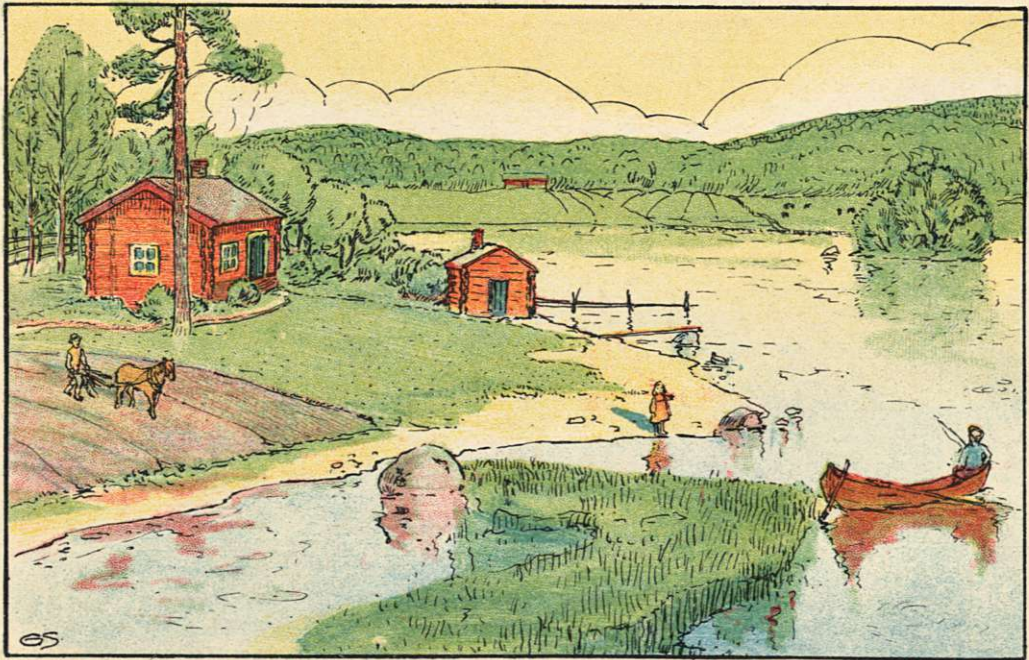
IMATRA.

Ja Suomi sydänhermoa
jokaista haltioi,
luo jäntereihin tarmoa:
maat' isäin vartioi!

Ja sanan kätkee sisinnään
rukous sydämen.
Ja sana tuo, jos kysytään,
on Suomi, tiedät sen.

TORISEVA VIRROILLA.

Järven rannalla.

Täss' isänmaata kappaleen
näät partahalla vienon veen;
sen kevät seppelöinyt on
kuin ihanaisen morsion.

Kas, rannan keltahiekan taa
tuoll' aukee pieni peltomaa,
ja pirtti tuoll' on törmällä,
vihanta honka vierellä.

Ja taatto kyntää toukooan,
ja hepo astuu ahkeraan,
isännän ääntä tottelee;
kukunta haassa helisee.

Kupeella lahden kaislikon
kas pieni poika onnell' on,
hän ruuhess' istuu innoissaan,
jos särjen saa, niin heipäs vaan!

Käy paahtuneesen poskehen
hyväillen lieto läntinen;
kohoa silmä vartioi;
viserrys rannan puista soi.

Ja sinisilmä siskonen,
tupukka liinatukkainen
käy rantaan, huutaa: »Veikko hoi,
jo äiti pöytään vellin toi!»

Ja valkopilvet pehmeät
ne alle aallon piirtyvät,
ja pieni punapirtti on
rusossa ilta-auringon.

OUNASTUNTURI.

Kesä-yömmе.

On yö, — mut lainehet loistaa
sinitaivasta kuvastain,
käy seuraten toinen toistaan
kuvat pilvien kulkevain.

On yö, levon hiljainen hetki,
mut on kuni päiväyt ois, —
valon valtava voittoretki
pimeämme karkoitti pois.

On yö, — mut oksilla häilyy
yhä laulajat siivekkäät;
on yö, — mut pääryissä päilyy
kivet, kannot sammalepäät.

Kun mailla on rauha ehtoon,
ja juhta jo auraltaan
on laskettu siimeslehtoon
ja herkuille heinähaan,

NÄKÖALA KAJANIN SILLALTA.

niin kehrä auringon armaan
käy metsänrantojen taa
ja harjat kallion harmaan
punakultahan puettaa.

Vain hetkeksi piiloon peittää
sinivaarat ja metsät sen,
ja pilvet hehkunsa heittää,
helo sammuvi kultainen.

Mut kohtapa näät punajuovan
idän rannalla hohtavan
ja hehkuen loistoa luovan
rusoreunaisen hattaran.

Yön usmat valkeus voittaa, —
lyhyt tuokio enää vaan,
ja kirkas aurinko koittaa
taas purppuravuoteeltaan.

Koivu.

Käy, lapsi, kevään luontohon,
kun armas aamuhetki on,
käy täysin rinnoin nauttimaan,
kun koite kultaa lehdon, haan!

Näät, kuinka elo heräjä
ja päivän terää tervehtää,
ja kevään hengen tuta saat,
mi elvyttävi metsät, maat.

Kas, koivu, eilen eloton,
jo odotuksen riemuss' on,
keväimen kihlamorsio
hääpukuansa hankkii jo.

Niin solakka ja suora sen
on varsi valkohohtoinen,
ja latva välkkeess' aamusään
se vivahtaa jo vihreään.

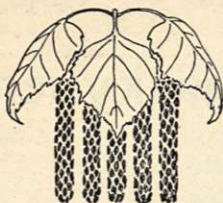
Ja mailt' ei vielä päivä pois,
kun koivu on kuin uusi ois,
kaikk' oksat illan kultaamat
nuort' elon mahlaa uhkuvat.

Ja silmut lukemattomat
jo puhkee pienet, punervat,
ne aamun lämmöss' aukeaa
jok' oksahan ja kielen saa.

Ja aamuun joka silmikon
sijalla parilehti on,
vihanta enne, että puu
jo suvikaapuun kaunistuu.

Sen henkii kiitos hiljainen,
ja piiskuttaissa peipposen
se versoo vahvan vihannaks
ja saa jo »hiirenkorvaa» kaks.

Ja luonto vaipuu rukoiluun,
kun puhkee silmut koivupuun,
ja elo toivoo, hymyää,
ja poiss' on Pohjolasta jää.

Pääskynen.

Etelässä
lämpimässä
kaiho kalvoi mieltä.
Pohjan palot,
sini-salot
kotiin kutsui sieltä.

Siivet kiiti,
aatos liiti,
sydän lempeen suli.
Päivä hohti,
tietä johti,
pääsky jälleen tuli.

Räystääs-alle
korkealle
ensi katseen heitti,
missä pesää
monta kesää
pihatuomi peitti.

Nytpä vievät
pääskyt sievät
pesään savet, heinät,
untuvilla
pehmoisilla
sisustavat seinät.

Munat somat,
moitteettomat —
niit' ei jää se vaille.
Kukat kantaa,
tuoksun antaa
tuomi toimekkaille.

Huoli hellä
sydämellä
emo sarjaa somaa
myöhään, varhain
taidoin parhain
hautoo ilman lomaa.

Taatto vaalij,
ruuan haalij
emo-ystävälleen;
työst' ei herkee,
kiittää, kerkee,
poiss' on, luona jälleen.

Onnen pesä!
Eestyy kesä,
tuomi tekee marjaa.
Pesään jääpi,
lämmittääpi
emo somaa sarjaa.

Naputella
aamusella
kerran alkaa siellä:
nokat takoo,
kunnes rakoo
kuori, jok' on tiellä.

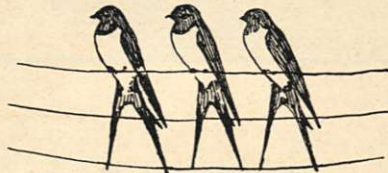
Halkee kuoret:
siin' on nuoret
kääntäin päätä norjaa;
sirut sieltä
niiden tieltä
kohta emo korjaa.

Ilon aika,
elon taika
on nyt räystääs-alla,
viserrystä,
liverrystä
kaikuu kaikkialla.

Aik' ei huku:
nuori suku
sulat, siivet saapi,
aran, hennon
ensi lennon
pesält' alottaapi.

Tyhjä pesä!
Poissa kesä,
läsnä lähdön hetki,
pikkaraisten
matkalaisten
maailmalle retki!

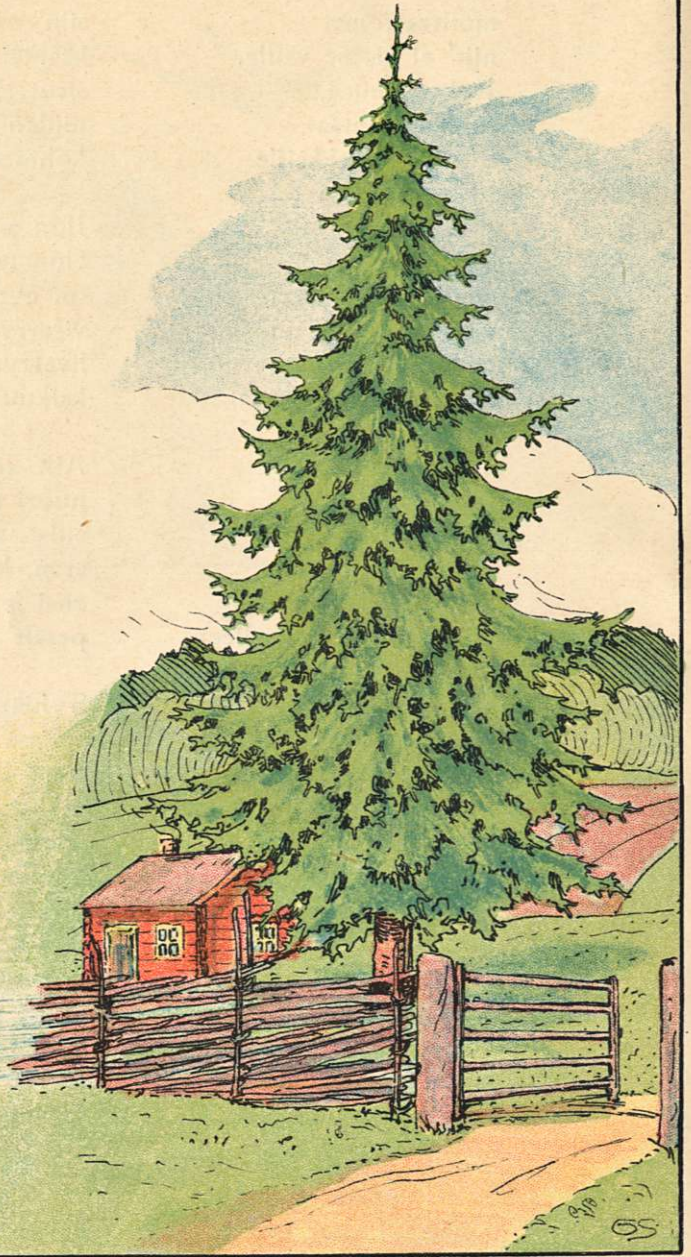
Kiida, kiltti
pääsky-piltti,
löydä onnes siellä,
ettei huolet,
tuskan nuolet
saavuta sua tiellä!

Kuusi.

Hyvin tunnet sa korkean
kuusen kait,
ilos parhaan, jonka
sa joululta sait,
jok' on metsien kaune
ja kartanomaan,
suvituulien laulelot
latvassaan.

Niin sorja sen tumma
on vihannuus,
ilo, ihmetys sulle
on siit' yhä uus;
kävyt korkean latvan
ne koristavat,
havu-oksilla naavat
on harmajat.

Kun riutuu rusko
jo illansuun,
niin kummasti soi
humu kuusipuun;
poven tunteet tulkita
kuiske se voi,
siin' usko ja toivo
ja kaipaus soi.

Kun kirkas on taivas,
ja aatos kun käy
sinipiiriin, missä
ei pilveä näy,
soi kuusi laulua
riemuisaa,
ajan kultaisen koittoa
ennustaa.

Päin taivasta pyrkivä
kuusi tuo,
se rintaan hartautta,
rauhaa luo;
ja siksipä rakkahin
vieras se on
pyhän joulujuhlamme
viettohon.

Kun ihmisell' on
ikirauhaan tie,
kodin helmasta kun
hänet hiljaa vie
pois himmeä Tuoni,
hän kuusta kaks
saa jäähyväisportille
vartiaks.

Pakkastiainen.

Tii, tii, tiainen!
Miss' on sen
turva tuiskun alta?
Maassa talven valta!
Pikku eläjät
hätää kärsivät.

Tii, tii, tiainen!
Kenpä, ken
antais hieman ruokaa?
Tiaiselle tuokaa
talipala vaan
kurkkuun kankeaan!

Tii, tii, tiäinen!
Viuhuen
jäinen viima kulkee.
Pilvet päivän sulkee;
unohtanut lie
meidät jo sen tie.

Tii, tii, tiainen!
Pakkasen
valta kerran vaipuu,
hyyt ja hallat haipuu;
oikeus voiton saa,
— kevät palajaa.

Tii, tii, tiainen!
Päivyen
tuoden kevät tuli,
hanget suuret sulji;
kedot paljaat loi
kultiin kevätkoi.

Tii, tii, tiainen!
Sille, ken
talven tuiman kesti,
tuhatkertaisesti
kesän kultaisen
herkut kostaa sen.
Tii, tiainen!

Honka.

Puitten ruhtinas honkapuu
metsän muun yli koroittuu;
juuret multahan syvenee,
latva pilviä piirtelee.

Kaarna ruskeankellervään
rungon peittävi ryhdikkään.
Latvaa ei ikivihreää
ryöstää voi vilu syksyn sää.

Saa kävyt, versovat kerkät saa
honka, kun uus kevät helottaa;
tuoksu oksien tuuheidon
puhdas on, palsamin-suloinen.

Latva synkästi huminoid,
syksyin ja talvin kun myrskyt soi;
kotka kotinsa sinne luo,
huuhkajalle se työssijan suo.

Pirtin valkoisen, lämpimän
tiedät hongista tehtävän.
Hongat ja männyt on mahtavat
tuiman pakkasen torjujat.

Hongan heimoa mänty on,
rotua metsien mainion;
runko ei niin ole ryhtevä sen,
joskus on käyrä ja ryhmyinen.

Viimeksi huipuille hongiston
jää puna iltaisen auringon,
harjalla vaaran kun vaalenevaa
ilmojen äärtä ne varjostaa.

Ensiksi hohtava huomenkoi
honkaa ylvästä purppuroi,
tervehtää terä auringon,
antaja kaunihin kasvannon.

Sammal.

Kas, tuoll' on vuoren rinne
niin kauniinharmaja,
ja aamukaste sinne
luo helmiloistoa.

Nummella peitto hieno
se hohtaa, punertaa,
niin pehmeä, niin vieno,
kuin ois se untuvaa.

On pilke kiven pinnan
niin tuoreen raikas tuo,
se peittää kovan rinnan,
vihannan verhon suo.

Mi kaiken kolkon valaa
noin hohtoon hempeään
ja karun kaiken salaa
ja kätkee särmikkään?

»Ma olen kankahalla
vain sammal matala;
siell' ihmisjalkain alla
monesti murrun ma.»

»Ei haavaa halveksinta
tee mulle kuitenkaan.
Lien maassa matalinta,
mut pyrin korkeaan.»

»Ma suon ja mättään peitän
ja kuusen juurikon;
ma heljän hunnun heitän
laelle kallion.»

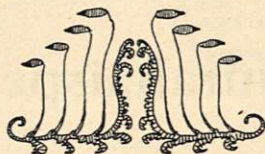
»Kun vanhuus maahan heittää
jo hongan pilvipään,
niin kaatuneen ma peittää
saan vaippaan pehmeään.»

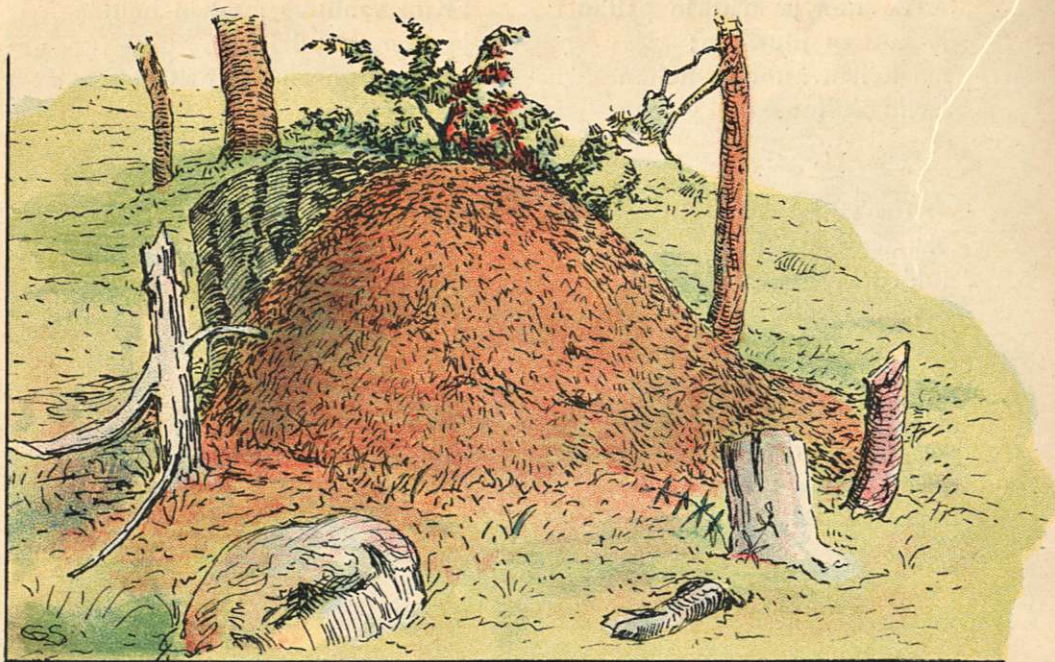
»Mua lähestyvät iloin
eläimet metsien;
jok' ilta valmiin tiloin
ma niitä vartoilien.»

»Ja kerran mullan alle
kun muutat uinumaan,
käyn haudan kumpuralle,
sen vyötän vihantaan.»

»Ja kylkeen sammalpaaden
väsynyt matkaaja
pään painaa, multa saaden
lepoa, voimia.»

»Ja jos ei muille muistu,
sun missä hautas on,
niin minä sielt' en suistu
sijalta vartion.»

Muurahaispesä.

Jos sa tahdot katsella
suurint' ahkeruutta,
tutki muurahaisia,
niiden toimekkuutta.

Katso pesää pyöreää
rintehellä mäen,
kiirett' elonkihinaä
pesän pikkuväen!

Korsiseinät komerot
sisäpuoll' on sievät;
siell' on kootut varastot,
sinne uutta vievät.

Siellä ruokaa vaaditaan,
sikiöt kun varttuu; —
vähät vaivaa katsotaan,
kunhan saalis karttuu.

Uupumaton pyynti on
aamust' iltaan saakka,
vähän päästä kekohon
tuodaan runsas taakka.

Korkeana kohoo tää
täpötäysi keko:
sadat kerrat tekijää
korkeamp' on teko.

Kummeksit, kuink' aikaan saa
moista muurahainen,
vaivat voittoa, suorittaa
suurta pikkurainen.

Kortta kotikekohon
kaikki kilvan vetää,
jokaisella työnsä on,
joutilast' ei ketään.

Katso, salaisuus on tää:
sopu voiman antaa!
Kaikki yhdessä yrittää,
kortta kokoon kantaa.

Talo tehdään taidokas, —
väki hyörii, hääää, —
sisäkerta keinokas,
niinkuin luonto määrää.

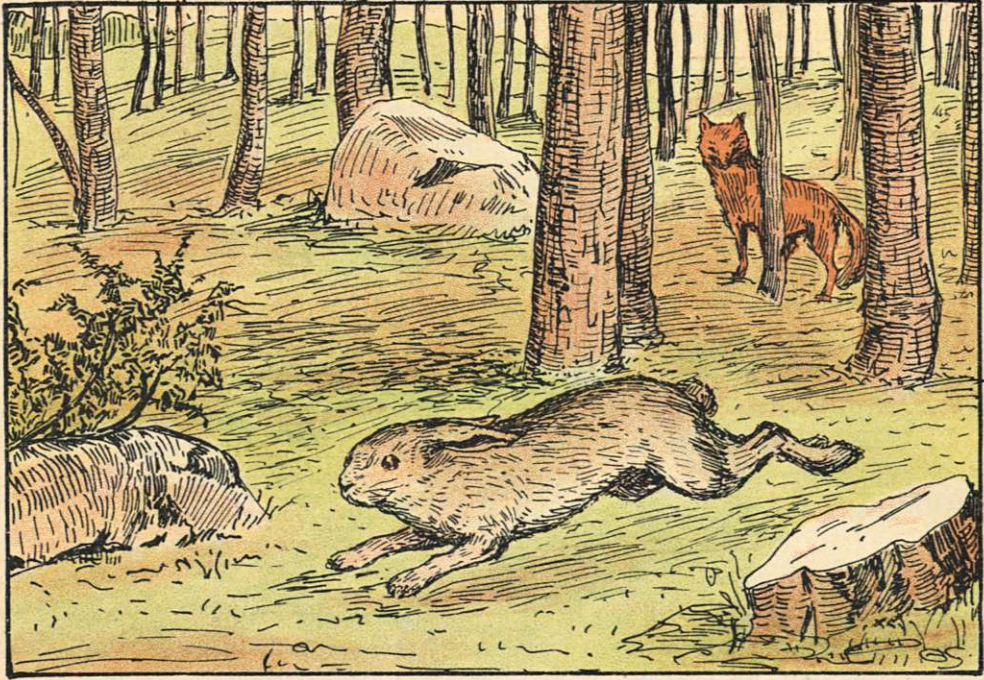
Muurahaiset tuhannet
sama liitto liittää;
ahkerille askaret,
työlle riemu riittää.

Kaikill' into työhön vaan,
siin' on puuha, pinne.
Muurahaista mustanaan
kiehuu päivänrinne.

Sama määrä kaikill' on,
viittaa sama ura;
riita siellä on sijaton,
poissa eripura.

Rakennella rauhassa
halaa muurahainen;
sitä ihmetellen sa
katsot, lapsukainen.

Jänis.

Hopsis vaan,
halki haan,
peittoon metsänrannan!
Kapse töppykannan
kuulu ei, ei näy,
mistä jälki käy.

Mulkoilee,
muut' ei tee,
silmät tyhmät, harmaat:
vaarat, kauhut karmaat
kätkee joka puu,
kivi, kanto muu.

Riks ja raks!
Korvaa kaks
pienint' ääntä pelkää,
painuu pitkin selkää;
sydän kouristuu,
värjyy ristisuu.

Loputon
pelko on
jänö-raukan pienen:
»Tiesi, milloin lienen
viejän viemänä,
syöjän syömänä!»

Vaan sen kai
nähdä sai:
kell' on hätä, hoppu,
sill' on loukku, loppu.
Pelko tyhmistää;
jänöst' opi tää!

Aamun sää
herättää
revon retkillensä.
Viekas vehkehensä
tielle tyhmäpään
laatii vikkelaan.

Hopsis vaan,
laukataan:
»Nyt on hengen hätä,
jollei jalka jätä!»
Käpälill' on työ,
sydän nopsaan lyö.

Halki haat,
metsät, maat
mennään, töppy-parat
jo on hellät, arat.
»Pakoon juosta saan,
minkä jaksan vaan.»

Silmiss' yö,
uupuin lyö
sydän, voimat nääntyy,
vaivoin jalka kääntyy.
»Pjillä poloisen
apu ainoinen.»

Aran tie
ansaan vie:
pänsä pehkoon peittää,
selän, hännän heittää
repo-häijylään
silmiin näkymään.

Ilkkuen
keksii sen
kettu: »Pääss' on huppu,
paistaa häntä-tuppu!
Terve paistiksi,
laukka-sankari!»

Tyhjä pää
säälittää.
Onneen ei voi viedä
aran tie, se tiedä.
Pontta rintahas,
jänö pelokas!

Punatulku.

Lapista talvivieras sai,
on juhlapuku hällä kai,
on punaliivit, musta takki
ja päässä sievä silkkilakki,
ja sääret hoikat housuja
ne kantaa harmaanruskeita,
vaan jaloissa — ken moista arvas —
on paljahana joka varvas!

Näin reipas punatulku tuo
pyrähti nopsaan meidän luo,
jo eellä päivännousun ehti,
iloiten puissa hyppelehti
ja maistoi marjat pihlajain,
lumelle kuoret pirottain;
karisi huurre, aamun koissa
se kiilui kultakipunoissa.

Nyt ullakosta pilkistää
jo varpunenkin pörröpää.
Se korsivuoteheltaan karkaa,
sen takki harmajaa on sarkaa,
viel' unissaan se aprikoi:
mitähän tässä murkinoi?
Se huomaa punarinnan tulkun
ja kohta nostaa tuiman kulkun:

»Vai täälläkö sa keikaroit?
Mahaasi marjaviinit joit,
niin että punalta se paistaa, —
vain kuivat palat saan ma maistaa.
Mi tapa tuo on tosiaan
noin herrastella puvullaan,
vetäistä ylleen verkatakit,
samettiliivit, silkkilakit?»

PAATSJOKI.

»No malta, veikko harmaa, en
tee haittaa kellekään, — mut sen
jo nään nyt: kateutta kannat
povessas, sille vallan annat.
Kai suosiota sult' en saa.
Kas, luonto toisen koristaa,
toist' ei, mut lapset yhtä armaat
on sille kirjavat kuin harmaat.»

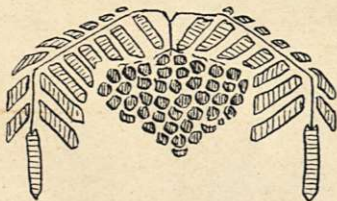
»Ma tulen kaukaa tervehtäin
periltä Pohjan pimeäin,
miss' auringotta jäädään jäähän,
on yötä talvi päästä päähän.
Vain revontulten loimuss' on
siell' lumikenttä loputon,
uus kevät kunnes viimein koittaa,
ja valkeus yön vallat voittaa.»

»Ma tulen kaukaa tervehtäin
sua maasta kesäin yöttömäin,
miss' aurinko ei taivahalta
nukahtaa viikkokausiin malta,
miss' alituinen päivä tuo
luvutta kukkasias luo,
ja vuoret, laaksot, soitten aavat
ihanan tuoksun, loiston saavat.»

»Suvaita, veikko varpunen,
saat vieraas kirjokaapuisen!
Yö mustuuttaa, kas mulle heitti
pukuuni, selän, siivet peitti;
ja rinnan punahohto on
taas lahja Lapin auringon;
yön moisen, moisen päivänterän
vain tuntee piiri Pohjanperän.»

»Kun alkaa Lapin talven työ,
kun kattaa maat sen pitkä yö,
pois lennän pakoon pimeästä,
täältä' etsin turvaa etelästä;
jää koti kylmille, ja näin
talosta taloon pyrähtäin
haen ruokaa pihlajista, jota
et kuitenkaan sa, veikko, ota.»

»Näin äärest' äärehen ma saan
suloisen nähdä Suomen maan;
ma rakastan sen joka rantaa,
ne mulle tutun turvan antaa.
Mut kevään tullen halajan
taas Lappihini laajahan,
ma siellä synnyin, sinne pesän
teen yöttä kimmeltäissä kesän.»

Hämähäkinverkko.

Hämähäkki se laativi verkkoaan.
Jo viitaa haan
hämy verhoo yön.
Alilehvältä koivun valkeavyön
alas laskeutuin,
kevyt, kerkeä kuin
kerä pieni, se vie kudelangon näin
lähikantoon päin.

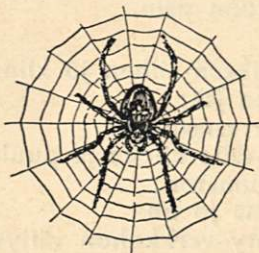
Pian säikeen siihen jo kiinnittää,
ei jouten jää;
kudeporrastaan
taas lehvälle kiipee ja puuhassaan
on uupumaton;
uus silmä jo on
luja tehty verkkohon väijyvään,
näkyttöömään.

Näin taiten verkkonsa viekkaan luo
peto itsekäs tuo.
Kun koittaa koi,
se jo piilossa vaanii ja vartioi,
miten onnestais,
mitä saaliiks sais:
kai lihava kärpänen verkkohon
pian lentävä on.

Jää rosvo ilkeä hiljaa niin
sala-väijyksiin,
ilo mielessään,
näet näppärä verkko ei kellekään
muka silmään näy,
siin' ansaan käy
moni kärpänen, saalista oivaa vain
yhä kartuttain.

Mut kaste, min välkyssä helmekkäät
näet heinänpäät,
se vahvana niin
käy kiiluen myös salasilmuksiin.
Kun aamun sää
hämyä hälventää,
jopa verkko, silmältä piililty tuo,
tuliloistoa luo.

Hämähäkki se vaanii ja vaanii vaan
yhä verkollaan.
Mut turhaan vei
koko toivo, ei saalista tullut, ei.
Näin kätkestä yön
kavaluuden työn
valo kerran saattava ilmi on,
valo lahjomaton.

PUNKAHARJU.

Yhteinen isänmaa.

Tuolla Pohjan tumma kuusi
kohoo ryhdill' ylvähällä;
näätkö, pieni uskollinen
ystävä on luona hällä!

Kohoo niinkuin templitorni
alla taivaan siintokaton;
juurella vain mättään kaune
vanamo on vaatimaton.

Yhtä vihreänä kuusi
viel' on talven tuiman alla,
kun jo kukan peittää hanki
vaipallansa valkealla.

Juhlapukuun kumpaisenkin
suorii aurinko ja suvi:
kävyt kuuseen, vanamohon
kellot kainot punertuvi.

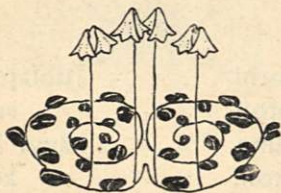

TURUN TUOMIOKIRKKO.

Sama synnyinmaa se antoi
molemmille kasvun armaan,
elinvoimaa aartehesta
saivat saman äidinparmaan;

toinen kuusi, metsän aimo,
toinen pieni kukkavarpa;
toisen kutsu korkealle,
alas jäädä toisen arpa.

Mutta kumpaisella sulo
suurempi, et virkkaa saata.
Vahva sekä heikko samaa
palvelevat isänmaata.

Kontio.

Sa mürinata kuulet,
mi voittaa metsän tuulet,
se ääntä kontion
salossa Suomen on.

Hän tuntee salot sankat
ja suot ja vaarat vankat,
siell' löytää marjamaat
ja keot herkukkaat.

Hän äsken pyylyn heitti,
min havut, rangat peitti,
havahti keväimeen,
halusi vapauteen.

Ei vertaistaan hän tapaa,
hän, metsän valta vapaa,
siell' yksin vallitsee,
käy minne mielinee.

Hän eineen hankkii, haalij
ja pennut ruokkii, vaalii,
hän pantu suojeluun
on suuren sukuun.

Mut mielelt' on hän lauha,
jos suodaan hälle rauha
vain sovuss' omistaa
isäinsä kontumaa.

Käy riemun murinalla
hän aamu-siimeen alla,
vie pienet kiipeemään
ja eineen etsintään.

Ja muurahaisten pesin
ja mehiläisten mesin
he herkutella saa,
ne eineen tarjoaa,

Näin heill' on hauska sopu.
Suo, luoja, ettei lopu
olonsa onnekkuus,
kotonsa turvaisuus!

Mut riitaa ken jos haastaa
ja uhkaa kodin raastaa,
se korven kuninkaan
saa tulla tuntemaan.

Hän kidan avaa, ärjyy
ja vihassansa värjyy
ja katseen raivokkaan
luo rauhan rikkojaan.

Ja hänet kämmenillä
rusentaa väkevillä
ja repii, puraisee,
rajusti raatelee.

Se häll' on tunto syvä,
ett' oikeutensa hyvä
on iskeä, jos vaan
hän taistoon vaaditaan.

Näät kotoaan hän suojaa,
pois torjuu tuhon tuojaa,
ja voimin iskeekin
hän kahdenvertaisin.

Muilt' älä rauhaa riistä,
äl' oikeutta kiistä,
niin ei sua kumohon
lyö koura kontion!

MUHOS OULUJOEN VARRELLA.

Myyrä.

Hämy illan kun maita jo peittää,
ja maamies auransa heittää,
jokin pellossa liikehtää,
jota kukaan ei kuule, ei nää.

Jokin siellä niin hiljaa kaivaa
ja käytäväverkkoja raivaa,
jokin orahan juuria syö, —
pian turha on kylväjän työ.

Jokin ahneesti jyrä ja järsii,
mi nälkää ainaista kärsii;
niin uuras, uupumaton
valonkammainen kaivuri on.

Koi maille kun hohtoa valaa,
ja maamies työhönsä palaa,
yömyyrä jo piilnyt on
sysimustahan loukkohon.

Kun yö jo seutuja varjoo
ja sen puuhille suojansa tarjoo,
maan alla se liikkuu jo,
luja sillä on lapio.

Ken tekee pimeän työtä,
sill' on se leimakin myötä,
sen katse ja muoto muu,
koko olento kolkostuu.

Oras kuollut, ei kannu se tähkää,
se kohta jo näyttävi: nähkää,
miten luhusti vei varas yön
meilt' aarteet viljelystyön!

On myyrällä jäsenet väärät,
kuin on myös töittensä määrät,
avokatsetta kirkast' ei, —
työt häijyt sen hältä vei!

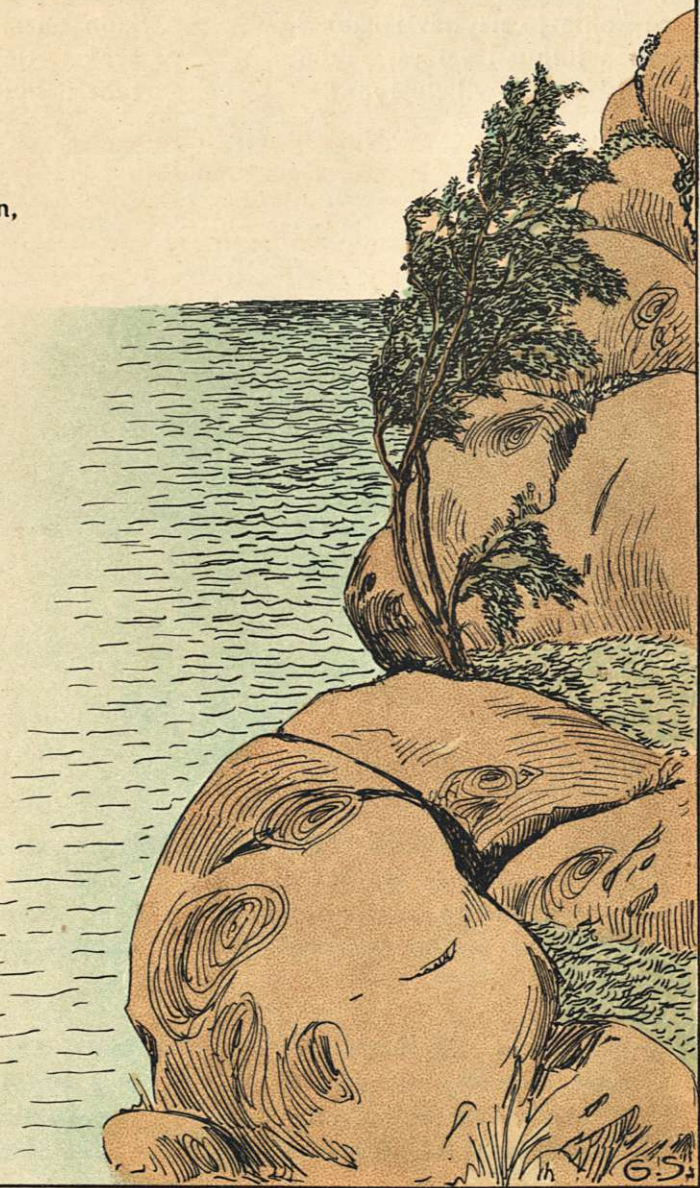

Kataja.

Maan laihimman soraan,
miss' ei idä muu,
kas, ottanut oraan
on katajapuu;
tuo Pohjolan mäki
niin paaterinen
sen nousevan näki
ja kasvatti sen.

Ei painu se pakoön,
jos suojaa ei lie,
vaan kallion rakoon
se juurensa vie;
ne louhien loveen
niin syvälle jää,
maan kotoisen poveen
sen kiinnittää.

Ja tuimina riehuin
kun tuulet ne lyö,
ja aallokot kiehuin
kun äyrästä syö,
niin karkoita pakoön
sit' ei rajusää,
vaan kallion rakoon
se rauhassa jää.

Sen latvoja suuret
kun raastavi sääät,
vain syvemms juuret
se painavi näät;
se taipui kuin jousi,
syysmyrsky kun löi,
taas sorjana nousi
ja viheriöi.

Se havut ja marjat
niin runsahat saa,
ja kallionharjat
se kaunistaa.
Sit' ei väkivallat
saa säikyksiin,
ei koske yön hallat
sen ytimiin.

Kuin myrskyt ne käykin,
maa armain on tää,
se juurin niin jäykin
sen helmahan jää.
Ei vierahan ranta
voi viehtää pois,
tääll' on kotikanta,
siell' elää ei vois!

KAMMIOVUORI HÄMEESSÄ.

Kivi.

Käyt kiven ohi kylmänä,
siin' olet varsin väärässä.
Et tunne sit', et ilmi saa
sen arvoitusta ankaraa.

Sa luulet: kylmä, kova on
sen rinta, tuiki tunteeton,
sydäntä sill' ei ensinkään,
mi heltyis muita hellimään.

Et tuossa oikein tuominne;
näät kuoren vain, mut kuuntele,
kuin hyödyks on se sun, sun maas;
kai hiukan muutat tuomintaas.

Sen sisimmät ken nähdä voi?
Ei sanoin paasi pakinoi;
vaikk' ulkokuori kylmä on,
ken urkkii sydän-uumennon?

Ei tunteen tulta hehkuen
tapahdu avunanti sen,
vaan perus pettämätön on
se sulle kodin, kartanon.

Se kantaa kulmakivenäs
nureksumatta pirttiäs;
ja lietenäsi kivi tuo
kodolles armaan lämmön suo.

VIIPURIN LINNA.

Vaan täss' ei kaikki taru sen.
Metallit kalliit kätkien
työn uutteran se palkitsee,
hopeat, kullat taritsee.

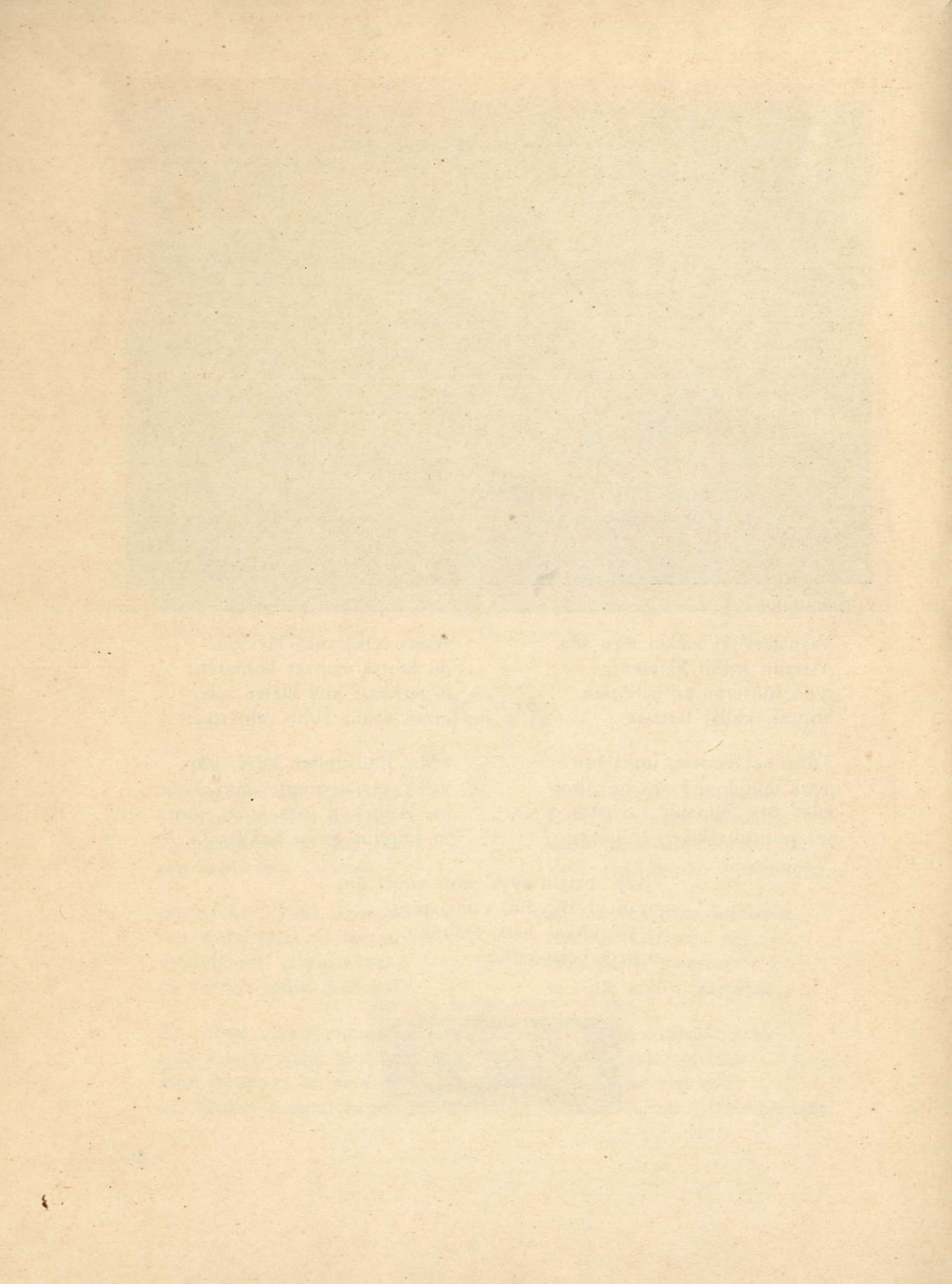
Tuhannet vuoret, jotka luo
maas muodon, kiveä on nuo;
miss' oisi Suomen saaristot,
jos puuttuis kivet, kalliot?

»Käy sortain syys, mut vuori on,
maan ylväs ydin, vammaton;
vaikk' uhkaa hätä, ahdinko,
ei petä peruskallio.»

Maas selkäranka kivi on,
mi kestää vaiheet kohtalon;
ja tarkkaa: kivi kielen saa,
maan vanha sulle vahvistaa:

»Ma, ikuisuuden kuva, jään,
vaikk' ei jäis muuta mitäkään,
ma jään, kun joka korsit, puu
jo kuollut on ja kukistuu.»

So. basulitt. 3.

Oker-Blom

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1550

HINTA SMK. 3: 50

LILIUS & HERTZBERG'IN
KUSTANNUKSELLA